Painos on nyt 5603

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 31. TIISTAINA, ELOK. 1 P. — TUESDAY, AUGUST 1st. 1916 — Kuudes vuosik.

Ammattiopetuksen väärinkäyttö

Kirj. Louis Grady

Kun pojille ja tytöille opetetaan taito työasaiden käyttämiseen, tekemään työtä palkeiden, tai koneen ääressä, on se hyvää opetusta silloin kun se opetus annetaan lasten ja yhteiskunnan hyväksi, mutta silloin kun se opetus käytetään—kuten on mahdollista, että se käytetään ammattijärjestöjen vahingoittamiseksi, niin silloin se on uhkaava vaara työväestölle. Ja se ammattiopetus mitä kansakouluissamme annetaan, toimitetaan se miten sattuu, ja sen sijaan, että siitä olisi yhteiskunnalle hyötyä, on se vahingoksi lapsille ja heidän vanhemmilleen.

[illegible] uniot niissä teol ovat esittäneet, että heidän annettaisiin ottaa osaa opetuksen suunnittelemiseen. He ovat osottaneet sen seikan, että jos ei lapselle opeteta sitä ammattia, mikä hänelle on hyödyksi, niin menee oppiaika ja opetus aivan hukkaan. He ovat osottaneet, että jos kaupungissa, missä pääasiallinen teollisuus on rautateollisuutta, opetetaan suuri määrä poikia puuteollisuusammatteihin, niin on sellainen opetus poikien tulevaisuudelle vahingollinen. He ovat myöskin vaatineet, että heidän annettaisiin määrätä miten monta lasta opetetaan kuhunkin ammattiin, niin ettei syntyisi ylimääräistä tollisuusarmijaa yhdelle ammattialalle, josta olisi palkkojen alentuminen seurauksena ja luisuminen takaisin siihen kurjaan asemaan missä ammattilaiset olivat ennenkuin he järjestöjensä avulla taistelivat paremman järjestyksen tämän teollisuussekamelskan tilalle. Ja usein myöskin teetetään pojilla kouluissa sellaisia töitä, jotka olisivat aikuisten miesten tehtäviä.

Ammattiopetusta voidaan myös käyttää aseena oppiaikajärjestystä vastaan, jonka uniot ovat onnistuneet saamaan voimaan. Ja tässä piileekin suurin vaara järjestyneelle työväelle. Tähän lisäksi vielä on vaara lakkojen sattuessa. Pojat, jotka ovat jonkun verran saaneet ammattiopetusta, voivat mennä lakonrikkureiksi kun he huomaavat, että rikkurit saavat korkeampaa palkkaa kuin vakituiset työläiset. Uniot näkevät tämän vaaran ja ovat varuillaan.

Kun Europan vallat joutuivat sodan pyörteisiin ja miehet erotettiin hyödyllisestä työstä ja pantiin repimään toisiaan kappaleiksi, vallitsi jonkun aikaa epäjärjestys tuotannossa. Naisia ja lapsia värvättiin konepajoihin ja heille vähitellen opetettiin teollisuuden alkeita.

Amerikan hallitsijat—hallitsijat taloudellisesti ja poliittisesti—ovat havainneet Europan erehdyksen. Varsinkin tämän maan militaristit ovat ottaneet sen opiksensa. He ovat tehneet itsellensä kysymyksen: kuka pitää tehtaat käynnissä silloin kun miehet ovat sotarintamassa? Naiset ja lapset tietysti. Yksinpä presidentti Wilsoninkin kerrotaan sanoneen, että ammattiopetuksen antaminen on yksi pääasiallinen osa "varustautumisessa".

Ja tätä seikkaa silmällä pitäen on herännyt kansallinen liike, joka kannattaa ammattiopetuksen antamista kansakouluissa. [illegible] tehty kongressissa dentämään. Päältäpäin on se tehty näyttämään sille, kuin ammattiopetuksen antamisella tarkoitettaisiin lasten tulevaisuuden tukemista. Mutta pinnan alla piilee vaara unionismille—lakonrikkuri. Ja syvemmällä ovat militaristien suunnitelmat, jotka tahtovat opettaa jokaisen miehen, naisen ja lapsen niin, että he kukin voivat astua heille osotettuun toimeen, silloin kuin yläluokka määrää teurastuksen alkavaksi.

Työväenjärjestöt ovat ne ainoat järjestöt, joilta pitäisi kysyä neuvoa ammattiopetuksen antamisessa lapsille. He ovat auktoriteetit teollisuutta koskevissa kysymyksissä, ja kuitenkin heidät on kokonaan syrjäytetty tämän asian suunnittelussa.

*

Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö ammattiopetuksen antaminen lapselle ole hänelle hyödyksi. Suurin osa koululapsista kuitenkin antautuu teollisuuden palvelukseen; arviolaskujen mukaan 97 pros. koululapsista oppii jonkun ammatin sen jälkeen kun jättävät koulun. Ja jos lapsi on saanut alkeisopetusta johonkin ammattiin, niin se ei ainoastaan tee hänen oppiaikaansa helpommaksi, mutta se myöskin auttaa [illegible] eivat antautuneet teollisuusaloille ovat hyötyneet siitä, että ovat saaneet hikoilla pajassa tai poimia tikkuja kämmenistään puutyötä tehdessään. Mutta tämä ammattiopetus ei ole sillä tavalla järjestetty, että se hyödyttäisi yhteiskuntaa.

(Jatkoa toisella sivulla.)

Kertomus äidin rakkaudesta

III LUKU

Keiti Haskins sai uuden työn paperilaatikkotehtaassa, missä toinen tyttö kertoi hänelle, ettei hänen tarvitse siellä kärsiä sellaista häväistystä, mitä hän oli osaksensa saanut viimeisessä työpaikassaan. Mutta palkkansa oli dollari viikossa vähempi kuin edellisessä paikassa, joka seikka teki Haskinsin perheen toimeentulon entistä vaikeammaksi.

Mutta leski koetti pitää toiset vanhemmat lapset koulussa siksi kunnes eräänä päivänä Jennie sairastui hinkuyskään ja pian sai vat saman taudin myöskin Henry ja pienin lapsista. Se täytti kodin uudella surulla ja huolella ja lisäsi taakkaa äidin hartioille. Eikä hän voinut mennä työhönsä pesuun, kuuraamaan ja pyykin

Hän otti pyykin pesua kotiin ja pesi ja silitti kotona, mutta tuossa kolmenhuoneen asunnossa ei ollut tarpeeksi tilaa pyykkiammeille ja kolmelle sairaalle lapselle. Sitte leski sai lattioiden kuuraustyön eräässä kontforirakennuksessa kello viidestä aamulla kello kahdeksaan ja il-

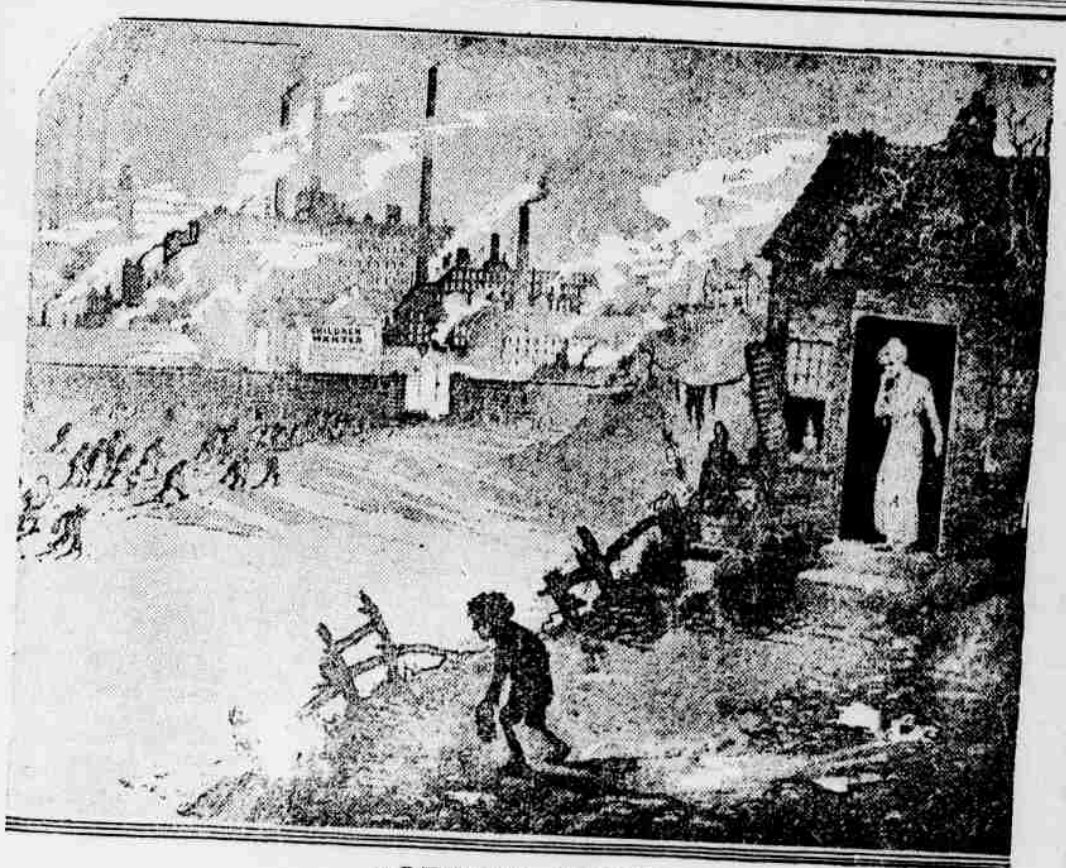

"LESKEN ROPO"